

Nr 37.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ersättning till B. E. R. Carlsson m. fl.; given Stockholms slott den 18 januari 1952.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Torsten Nilsson.

Sammanfattning.

I propositionen underställas riksdagens prövning ett ärende angående ersättning för skada ådragen under militärtjänstgöring och ett ärende om ersättning för skada i följd av olycksfall i arbete.

*Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms
slott den 18 januari 1952.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, DANIELSON, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL.

Efter gemensam beredning med cheferna för social-, finans- och civildepartementen anför chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Torsten Nilsson, följande.

1.

Den 26 oktober 1948 inträffade ombord på kryssaren Gotland en olyckshändelse vid skjutning med automatkanon varvid, bland andra, värnpliktige nr 3909-17-48 *B. E. R. Carlsson* träffades av splitter och skadades så svårt att högra underbenet måste amputeras och vänstra foten opereras.

Olyckshändelsen var föremål för undersökning vid stationskriksrätten vid Karlskrona örlogsstation som, enär åklagaren ansett sig icke böra föra någon talan i målet, genom beslut den 30 juni 1949 avskrev målet från vidare handläggning.

I skrivelser den 3 juni och den 6 oktober 1950 till marinförvaltningen har Carlsson genom ombud framställt anspråk på ersättning för sveda och värk samt lyte och framtida men med 9 000 kronor, för förlorad arbetsförtjänst för tiden den 22 juni 1949—den 15 februari 1950 med 4 088 kronor 4 öre, för utgifter för resor och intyg m. m. med 47 kronor, för ombudskostnader med 529 kronor 80 öre ävensom yrkat livränta från och med den 16 februari 1950 efter en årsinkomst av 9 550 kronor och en invaliditetsgrad av 45 % med avdrag för från riks försäkringsanstalten till följd av olycksfallet utgående ersättning.

Advokatfiskalen hos försvarets civilförvaltning har i en till marinförvaltningen den 9 mars 1951 överlämnad promemoria i ärendet anført, att Carlsson skadats under sådana omständigheter att kronan icke kunde undgå att utgiva ojämkat skadestånd till Carlsson, samt föreslagit, att ersättning skulle utgå för sveda och värk samt lyte och framtida men med i ett för allt 8 000 kronor, för förlorad arbetsförtjänst under tiden den 22 juni 1949—den 15 februari 1950 med 3 408 kronor 43 öre, för utgifter för resor m. m. med

fordrade 47 kronor, för ombudskostnader med fordrade 529 kronor 80 öre ävensom att Carlsson skulle tillerkännas livsvarig livränta från och med den 16 februari 1950 med 3 000 kronor för år, vilket sistnämnda belopp skulle nedsättas till hälften efter fyllda 67 år.

Försvarets skaderegleringsnämnd har i ett den 6 april 1951 avgivet yttrande biträtt advokatfiskalens förslag, dock att enligt nämndens mening med hänsyn till Carlssons låga ålder någon reducering av livräntan icke borde ske vid fyllda 67 år.

Marinförvaltningen har med överlämnande av handlingarna i ärendet i skrivelse den 17 april 1951 förklarat sig icke ha något att erinra mot de av advokatfiskalen förordade ersättningsbeloppen, som godtagits av Carlssons ombud, och hemställt att ersättning måtte tillerkännas Carlsson i enlighet med advokatfiskalens förslag.

Försvarets civilförvaltning har i utlåtande den 24 april 1951 tillstyrkt bifall till marinförvaltningens framställning.

Genom beslut den 18 maj 1951 medgav *Kungl. Maj:t* att Carlsson finge beredas ersättning för sveda och värk, lyte och framtida men, förlorad arbetsförtjänst under tiden den 22 juni 1949—den 15 februari 1950, utgifter för resor m. m. samt ombudskostnader med tillhoppa 11 985 kronor 23 öre ävensom livränta för tiden den 16 februari 1950—den 30 juni 1952 med 3 000 kronor för år. Härav föranledda kostnader skulle bestridas av anslaget till vissa ersättningar i anledning av skador vid militär verksamhet m. m. Tillika förklarade *Sig Kungl. Maj:t* vilja framdeles meddela beslut i fråga om livränta till Carlsson för tiden efter den 30 juni 1952.

Departementschefen.

Beträffande engångsersättning och livränta till Carlsson för tiden till och med den 30 juni 1952 föreligger beslut av *Kungl. Maj:t*. För tiden därefter synes på sätt marinförvaltningen föreslagit livränta böra utgå till Carlsson med 3 000 kronor för år med iakttagande av att å livräntan icke bör utgå någon sådan tilläggförmån som eljest tillkommer pensionstagare. I överensstämmelse med gällande praxis synes, såsom skaderegleringsnämnden framhållit, livräntan icke böra reduceras efter det Carlsson fyllt 67 år. Livräntan synes böra bestridas från det under tolfte huvudtiteln uppförda förslagsanslaget Diverse pensioner och understöd m. m.

Jag hemställer alltså, att *Kungl. Maj:t* måtte föreslå riksdagen medgiva,

att från det under tolfte huvudtiteln uppförda förslagsanslaget Diverse pensioner och understöd m. m. må från och med den 1 juli 1952 till B. E. R. Carlsson utgå livsvarig livränta med 3 000 kronor för år med iakttagande att å den sålunda bestämda livräntan icke må åtnjutas någon sådan tilläggförmån som enligt gällande bestämmelser eljest tillkommer pensionstagare.

2.

Under arbete vid ammunitionsfabriken Zakrisdal—Marieberg i Stockholm den 22 februari 1944 skadades arbeterskan *Syster Anna Cecilia Pettersson*, född Derwén, av en excenterpress med påföljd att delar av vänstra handens pekfinger och långfinger måste amputeras.

Genom dom den 5 december 1947, vilken vunnit laga kraft, förpliktade Svea hovrätt på grund av det inträffade kronan att utgiva ersättning till Cecilia Pettersson för sveda och värk med 800 kronor, för lyte och framtida men med 3 000 kronor samt för förlorad arbetsförtjänst under tiden den 15 maj 1944—den 14 mars 1947 i form av livränta, beräknad efter en antagen årsinkomst av 4 668 kronor och en invaliditetsgrad av 10 %, med avdrag för vad hon för samma tid uppburit från riksförsäkringsanstalten.

Enligt beslut av försvarets fabriksstyrelse har efter enahanda grunder beräknad livränta utbetalats till Cecilia Pettersson för tiden den 15 mars 1947—den 13 juni 1949.

Riksförsäkringsanstalten har sedermera genom beslut den 16 augusti 1949 tillerkänt Cecilia Pettersson livsvarig livränta från och med den 14 juni 1949, varvid invaliditetsgraden fastställts till 12 %.

Genom ombud har Cecilia Pettersson hos försvarets fabriksstyrelse framställt krav på ytterligare ersättning av kronan med 2 000 kronor för sveda och värk och likaledes 2 000 kronor för lyte och bestående men ävensom livsvarig årlig livränta från och med den 14 juni 1949 beräknad efter 12 % av förenämnda belopp å 4 668 kronor.

Försvarets fabriksstyrelse, som i ärendet inhämtat yttrande från försvarets skaderegleringsnämnd, har med skrivelse den 16 juni 1950 överlämnat ärendet med därtill hörande handlingar.

Försvarets skaderegleringsnämnd har i ett den 6 juni 1950 avgivet yttrande förklarat att nämnden, med hänsyn till de förnyade operationer Cecilia Pettersson genomgått efter den tid hovrättens dom avsåge, ansåge henne berättigad till ytterligare ersättning för sveda och värk samt lyte och framtida men med tillhoppa 1 500 kronor. Vidare tillstyrkte nämnden att livsvarig livränta tillerkändes Cecilia Pettersson från och med den 14 juni 1949, beräknad efter en nedsättning av arbetsförmågan med 12 % och en antagen årsinkomst av 4 668 kronor, med avdrag för från riksförsäkringsanstalten utgående livränta jämte därå belöpande tillägg.

Fabriksstyrelsen, som anslutit sig till skaderegleringsnämndens förslag, har hemställt att Cecilia Pettersson måtte beredas ersättning i enlighet därmed.

Försvarets civilförvaltning har i ett den 27 juni 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt bifall till fabriksstyrelsens framställning. Med hänsyn till att skadan inträffat före inrättandet av försvarets fabriksverk har civilförvaltningen ifrågasatt, huruvida icke kostnaderna borde bestridas i samma ordning som

eljest gäller beträffande skador vid militär verksamhet och sålunda icke belasta fabriksverkets driftsmedel.

Genom beslut den 14 juli 1950 medgav *Kungl. Maj:t* att Cecilia Pettersson finge beredas ersättning för sveda och värk samt lyte och framtida men med — utöver henne av hovrätten i samma avseenden tillerkända belopp — ytterligare tillhopa 1 500 kronor ävensom för nedsatt arbetsförmåga under tiden den 14 juni 1949—den 30 juni 1951 i form av livränta i enlighet med av skaderegleringsnämnden föreslagna grunder, dock med iakttagande att å den sålunda bestämda livräntan icke finge utgå någon sådan tilläggsförmån som enligt gällande bestämmelser eljest tillkommer pensionstagare. Genom beslut den 19 oktober 1951 medgav *Kungl. Maj:t* att Cecilia Pettersson finge fortsättningsvis för tiden den 1 juli 1951—den 30 juni 1952 beredas ersättning i form av livränta enligt nyss angivna grunder. Kostnaderna skulle bestridas av anslaget till vissa ersättningar i anledning av skador vid militär verksamhet m. m. Tillika förklarade *Kungl. Maj:t* Sig vilja framdeles meddela beslut i fråga om livränta till Cecilia Pettersson för tid efter den 30 juni 1952.

Departementschefen.

Beträffande engångsersättning och livränta till Cecilia Pettersson för tiden till och med den 30 juni 1952 föreligger redan beslut av *Kungl. Maj:t*. För tiden därefter synes livränta böra utgå på sätt skaderegleringsnämnden och fabriksstyrelsen föreslagit med iakttagande av att å livräntan icke bör utgå någon sådan tilläggsförmån som enligt gällande bestämmelser eljest tillkommer pensionstagare. Livräntan synes böra bestridas från anslaget Diverse pensioner och understöd m. m.

Jag hemställer alltså, att *Kungl. Maj:t* måtte föreslå riksdagen medgiva,

att från det under tolfte huvudtiteln uppförda förslagsanslaget Diverse pensioner och understöd m. m. må på grund av förenämnda olyckshändelse från och med den 1 juli 1952 till System Anna Cecilia Pettersson utgå årlig livränta efter en invaliditetsgrad av 12 % och en antagen årsinkomst av 4 668 kronor, med avdrag av från riksförsäkringsanstalten utgående livränta jämte därå belöpande tillägg samt med iakttagande att å den sålunda bestämda livräntan icke må åtnjutas någon sådan tilläggsförmån som enligt gällande bestämmelser eljest tillkommer pensionstagare.

Med bifall till vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, under punkterna 1 och 2 hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Magnus T. Möller.